

การรักษามะเร็งตับด้วยการให้เคมีบำบัดผ่านทางหลอดเลือด

มะเร็งตับ (Hepatocellular carcinoma) เป็นเนื้องอกชนิดหนึ่งที่พบบ่อยในประเทศไทย ส่วนใหญ่พบในเพศชายมากกว่าเพศหญิง ผู้ป่วยที่เป็นโรคนี้นั้นในระยะเริ่มแรกจะไม่พบอาการและอาการแสดงของโรคให้เห็นแต่เมื่อผู้ป่วยมีอาการของโรค เช่น ปวดท้อง น้ำหนักลด คลำก้อนใต้ที่ท้อง ท้องมาน หรือดีซ่าน (Jaundice) ก้อนเนื้องอกก็มักจะโตมากแล้ว สาเหตุหลักคือการดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำในระยะเวลาอันยาวนาน เป็นโรคตับแข็ง (Cirrhosis) หรือพบในผู้ที่เป็โรคตับอักเสบชนิดที่เกิดจากเชื้อไวรัส (Hepatitis B)

ทั้งนี้แนวทางการรักษามีได้หลายวิธี แต่อาจสรุปได้ว่า วิธีการรักษามะเร็งตับมีได้ 3 วิธี ได้แก่

1. การผ่าตัดเอาก้อนมะเร็งออกซึ่งจะทำในรายที่พบระยะเริ่มแรก
2. การให้เคมีบำบัดทางหลอดเลือดแดงในตับ
3. การทำลายก้อนเนื้องอกโดยตรงโดยการฉีดสารบางชนิดผ่านเข็มเล็กๆ ที่สอดผ่านผิวหนังเข้าสู่เนื้องอก หรือใช้คลื่นวิทยุความถี่สูงปล่อยพลังงานความร้อนผ่านปลายเข็มเข้าไปทำลายเนื้องอกโดยตรง

ซึ่งการให้เคมีบำบัดทางหลอดเลือดแดง หรือ TACE (Transarterial ChemoEmbolization) ในตับเป็นการรักษาโรคมะเร็งตับวิธีหนึ่งที่ยอมรับใช้ในปัจจุบัน โดยการฉีดเคมีบำบัดทางหลอดเลือดแดงสู่ก้อนมะเร็งที่ตับโดยตรง ส่วนใหญ่จะใช้วิธีนี้ในผู้ป่วยโรคมะเร็งตับที่ไม่สามารถรักษาด้วยการผ่าตัดได้ อาทิ ผู้ป่วยสูงอายุ ผู้ป่วยที่มีก้อนเนื้องอกโตและอยู่ใกล้กับหลอดเลือดขนาดใหญ่ของตับ ซึ่งการผ่าตัดมีอัตราเสี่ยงสูง

อย่างไรก็ตามการรักษาด้วยวิธีนี้ จะช่วยลดขนาดและความรุนแรงของโรค ลดความเจ็บปวด ป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดร่วมด้วย เช่น การตกเลือด จะช่วยทำให้ผู้ป่วยมีชีวิตยืนยาวได้ ในบางรายเมื่อผู้ป่วยได้รับการรักษาด้วยวิธีนี้จนขนาดของก้อนเนื้องอกเล็กลง จะสามารถนำไปผ่าตัดเอาก้อนเนื้องอกออกได้โดยปลอดภัย การรักษาด้วยวิธีนี้ผู้ป่วยต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และมาตรวจตามแพทย์นัดสม่ำเสมอ

สำหรับข้อบ่งชี้ในการให้เคมีบำบัดทางหลอดเลือดแดง มีเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อรับทำ ดังต่อไปนี้

1. มีก้อนขนาดใหญ่ ลูกกลม หรือมีหลายก้อน
2. ไม่สามารถผ่าตัดได้เนื่องจาก เหลือพื้นที่ตับน้อยหรือมีความเสี่ยงต่อการผ่าตัดสูง
3. ต้องการลดขนาดก้อนเพื่อไปทำการผ่าตัดตับ หรือการเปลี่ยนตับ
4. เพื่อการรักษาแบบประคับประคอง และการรักษาตามอาการ โดยจะพิจารณาใน 2 ประเด็น ได้แก่
 - ช่วยลดอาการปวดเนื่องจากก้อนขนาดใหญ่

- อุดหลอดเลือดแดงในกรณีที่มีการแตกของเส้นเลือดในตับ

บทความโดย : นายแพทย์เถลิงเกียรติ แจ่มอุลิตรัตน์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านรังสีวิทยาทั่วไปและด้านรังสีร่วมรักษา ส่วนลำตัวและด้านการตรวจหลอดเลือดด้วยเครื่องอัลตราซาวนด์คลื่นความถี่สูง โรงพยาบาลเวสต์เมดิคอล สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม : ศูนย์ศัลยกรรมเฉพาะทาง โทร. 02-836-9999 ต่อ 2621-3